

tedy v případě, že nárok zanikl z důvodu jiného, než uspokojením vymáhajícího věřitele. Nemohou si proto rekurenti, ani sami netvrdí, že nárok zanikl zcela neb z části uspokojením vymáhajícího věřitele, stěžovat, když jejich návrh byl rekursním soudem zamítnut z důvodů jiných, které se jim nezdají býti přílehlavými.

Čís. 8068.

Statkoví úředníci (zákon ze dne 13. ledna 1914, čís. 9 ř. zák.).

Neplatily-li pro služební poměr, pokud jde o jeho rozvázání, směrnice mezi svazem československých velkostatkářů a svazem československých zemědělských a lesních úředníků a dělníků, dlužno použití ohledně výpovědi zaměstnance ustanovení zákona o statkových úřednících.

Propadná lhůta § 32 zákona neplatí, domáhá-li se zaměstnanec zaplacení zadrženého služného a placení služného do budoucna, tvrdě, že výpověď není platná a že proto trvá jeho služební poměr.

(Rozh. ze dne 23. května 1928, Rv I 1545/27.)

Žalobce byl úředníkem na velkostatku žalovaného. Dostav šestiměsíční výpověď ze služby, domáhal se na žalovaném, by bylo uznáno právem, že služební smlouva jest nadále po právu a že jest žalovaný povinen platiti mu služební požitky. Žalobní nárok opíral žalobce najmě o to, že mezi stranami platí směrnice ujednané dne 11. května 1920 mezi svazem československých velkostatkářů a svazem československých zemědělských a lesních úředníků a zřízenců, podle nichž jest výpověď přípustná jen s udáním důvodů a jen opírá-li se o některý v zákoně o statkových úřednících uvedený důvod k propuštění, že však žalovaný žádného takového důvodu neuvedl. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Z výpovědi svědků vyplývá, že směrnice nebyly kolektivní smlouvou a že názor prvního soudu, že nebyly pro obě strany závazné, jest správný. Tomu odpovídají také svazem československých velkostatkářů vydané vysvětlivky pro závazné směrnice, ve kterých se praví, že směrnice mají platnost podpůrnou. Slovo »závazné« se vůbec ku slovu »směrnice« nehodí, poněvadž směrnice nemohou býti závazné, any teprve podle nich mají se služební smlouvy uzavíratí a od nich se odchylovatí. Ze směrnic dále plyne, že směrnice platí, pakli jiná služební úmluva nebyla uzavřena. A tu podle výpovědi svědka Dra N-a upraveny byly na velkostatku žalovaného podle předložených směrnic jen požitky úřednictva, nikoli však ostatní poměry služební a úřednictvo se s tím spokojilo. Ale ani s hlediska právního posouzení věci nelze rozsudku soudu první stolice nic vytýkat, vychází-li se ze zjištění prvního soudu. Zjistil-li, že směrnice nebyly pro žalovaného závazny, jest správným i závěr prvního soudu, že v úvahu přijíti může jen zákon ze dne 13. ledna 1914, čís. 9 ř. zák. Proto také odpadají veškeré vývody odvolací, pokud zakládají služební poměr na

těchto směrnících. Citovaný zákon v § 19 stanoví, že služební poměr lze vypovědět ve lhůtě šestiměsíční. Tato lhůta byla dodržena. V případě výpovědi nebylo třeba uvádět důvody její, poněvadž tyto mají důležitost jen při předčasném propuštění ze služebního poměru. Ale i tyto důvody první soud zjistil a stačily k propuštění ze služby ve smyslu § 29 zákona ze dne 13. ledna 1914, čís. 9 ř. zák. Také názor prvního soudu, že žaloba je promlčena, jest správný. Podle § 33 cit. zák. musí nároky z předčasného propuštění soudně ku platnosti býti přiváděny v šesti měsících po dni propuštění, jinak jsou vyloučeny. Žalobce propuštěn byl dne 3. prosince 1921 a žaloba podána byla dne 28. srpna 1923, tedy po uplynutí šestiměsíční lhůty. Názor odvolatelův, že promlčecí lhůtu dlužno počítati ode dne právoplatnosti výpovědi, pokud se týče okamžikem, kdy žalovaný uplatňoval důvody výpovědi, je mylný a odporuje citovanému zákonu, podle něhož den propuštění je rozhodný. Co platí pro nároky již splatné, platí i pro nároky v budoucnosti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání nelze přiznati úspěch. Dovolateli jest přisvědčiti pouze potud, pokud napadá názor odvolacího soudu, že žalobní nárok není po právu také z toho důvodu, že nebyl uplatněn v propadné lhůtě šesti měsíců po skončení služebního poměru a tudíž zanikl (§ 33 zákona o statkových úřednících ze dne 13. ledna 1914, čís. 9 ř. zák.). Tento názor odvolacího soudu není správný. Jde o nárok na služné, žalobce domáhá se zadrženého služného a placení služného do budoucna, tvrdě, že výpověď není platná a že následkem toho jeho služební poměr u žalovaného trvá. Nejde o náhradní nárok ani o odškodnění po rozumu § 32 zákona o statkových úřednících, ustanovení § 33 tohoto zákona o zániku nároku, nebyl-li zavčas, to jest ve lhůtě vpředu uvedené soudně uplatněn, na žalobcův nárok nedopadá. Naproti tomu jinak, totiž co se týče stanoviska dovolatelova, že výpověď mu daná není platná a účinná, dovolateli nelze přisvědčiti. Své stanovisko, že daná mu výpověď nemá účinnosti, opírá dovolatel o to, že na statcích žalovaného platily co se týče služebních poměrů tamějších zaměstnanců směrnice ujednané dne 19. května 1920 mezi svazem československých velkostatkářů, jehož členem jest žalovaný, a svazem československých zemědělských a lesních úředníků a zřizenců, jehož členem jest žalobce, a že podle těchto směrnic jest přípustná, pokud se týče platná a účinná toliko výpověď s udáním důvodů a opírající se o některý v zákoně o statkových úřednících uvedený (§§ 28, 29) důležitý důvod k propuštění. Ježto výpověď daná žalobci těchto náležitostí nemá, jest podle názoru žalobceva neplatná. S tímto stanoviskem žalobcovým nelze souhlasiti. Mylným jest předpoklad, z něhož žalobce vychází, že směrnice ze dne 19. května 1920 platily na statcích žalovaného a tvořily služební smlouvu pro tamnější zaměstnance. Dotyčné směrnice, i když poznačeny jsou jako závazné, nebyly podle toho, co bylo zjištěno o tom, jak k nim došlo a co

bylo nimi zamýšleno, než pouhé pokyny pro ujednání služebních smluv se zaměstnanci na velkostatech. Tomuto názoru marně se brání dovolatel výtkou zahalenou v dovolací důvod č. 2 § 503 c. ř. s., že dotýčné zjištění o účelu a smyslu směrnice není správné, protože odvolací soud nezkoumal náležitě výsledky průvodního řízení a dokonale se se skutkovým stavem neseznámil, neboť tato výtka není než nepřipustným (§ 503 c. ř. s. závěr z opaku) brojením proti ocenění průvodů a musí zůstat bez povšimnutí. Ostatně směrnicemi těmi, třebaž závaznými, nebylo a nemohlo býti ani bráněno, by nebyly ujednány, pokud se týče v platnosti ponechány smlouvy od směrnic odchýlné (plenární rozhodnutí ze dne 24. listopadu 1925, č. pres. 544/25 sb. n. s. 5479). Podle zjištění nižších soudů nebyly směrnice na statcích žalovaného provedeny. Provedena byla podle směrnic pouze úprava platů zaměstnanců, jinak na služebních smlouvách nebylo nic změněno. Neplatily tedy směrnice až na platy u žalovaného a žalobce nemůže se dovolávat směrnic, pokud se týče dovozovati z nich neplatnost dané mu výpovědi. Protože směrnice podle toho, co bylo uvedeno, pro služební poměr žalobců u žalovaného, pokud jde o jeho rozvázání, neplatily a platnost jiných služebních předpisů na statcích žalovaného v tom směru tvrzena nebyla, přichází v úvahu, co se týče výpovědi dané žalobci ustanovení zákona o statkových úřednících. Podle tohoto zákona (§§ 19 a násl.), když není mezi stranami, jak tomu jest v projednávaném případě, jinak umluveno, lze služební poměr statkového zaměstnance se zachováním výpovědní lhůty v § 19 stanovené kdykoli a to bez udání důvodů, a i když tu není důležitý, k propuštění opravňující důvod, vypovědět, a není tedy výpověď daná žalobci, jak uplatňoval, neplatnou a bezúčinnou. Ježto výpověď tou byl služební poměr žalobců rozvázán a netrvá, nemá žalobní nárok na placení služného, opírající se o to, že služební poměr žalobců trvá, opodstatnění a byl právem zamítnut.

Čís. 8069.

K prokázání soukromoprávního zájmu na vyšetření pozůstalostního jmění (čl. XLII uv. zák. k c. ř. s.) stačí, že žalobce jest (zákonným) dědicem, aniž by se vyhledávalo, by se před žalobou o složení vyjevovací přísahy přihlásil k dědictví.

(Rozh. ze dne 23. května 1928, Rv I 1570/27.)

Bratři zůstavitelovi domáhali se na manželce zůstavitelově, by předložila seznam zůstavitelova jmění, by udala, co jí o tomto jmění, o zamlčení a o jeho zatajení jest známo, a vykonala přísahu, že její údaje jsou správné a úplné. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.